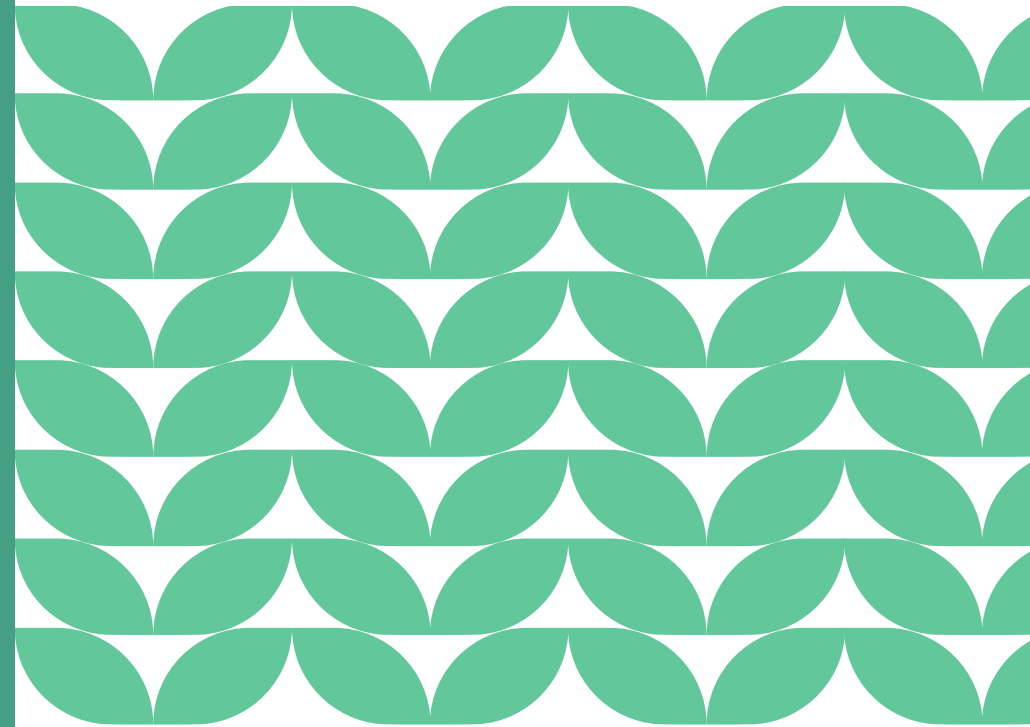

Hiilineutraali ja resurssiviisas Järvenpää

Järvenpään resurssiviisaustavoitteet ja niiden
seuranta Ympäristövahti-palvelulla

Ilmasto- ja luontoseminaari 9.12.2021

Eira Linko, erikoissuunnittelija
Järvenpään kaupunki

Resurssiviisas Järvenpää

Me vastaamme ilmastonmuutoksen, luonnonvarojen hupenemisen ja luontokadon haasteisiin resurssiviisaudella.

Järvenpään tavoitteena on olla

- ✓ **hiilineutraali viimeistään 2035**
- ✓ **jätteetön, kestävän kulutuksen kaupunki viimeistään 2050**

Mikä ihmeen resurssiviisaus?

- **Resurssiviisauden tavoitteina on ei päästöjä, ei jätettä, ei ylikulutusta – kestävää hyvinvointia**
- Idea on pienentää haitallisia ympäristövaikutuksia niin, että samalla edistetään asukkaiden hyvinvointia ja vahvistetaan alueen kilpailukykyä muuttuvassa maailmassa.
- Kaupungin tehtävänä on ennen kaikkea mahdollistaa resurssiviisaita valintoja asukkailleen ja toimia esimerkkinä ympäristövastuullisuudessa.
- Resurssiviisas toimija käyttää erilaisia resursseja kuten luonnonvaroja, raaka-aineita, energiaa, tuotteita ja palveluita kestävää kehitystä edistävällä tavalla. Ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävästi.

Ohjaavia tekijöitä ja sitoumuksia

Kansainvälinen

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet, Agenda 2030

Pariisin ilmastopöytäkirja

-Pariisin ilmastopöytäkirjan tavoitteena on pitää maapallon keskilämpötilan nousu selvästi alle kahdessa asteessa suhteessa esiteolliseen aikaan ja pyrkiä toimiin, joilla lämpeneminen saataisiin rajattua alle 1,5 asteeseen

EU Green Deal

Kestävä elvytys kansallisella tasolla.

Kansallinen

Suomen kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus

Kansallinen kestävä kaupunkikehityksen ohjelma

Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma KAISU 2030

Suomi
hiilineutraali 2035

Tärkeitä lakiuudistuksia
meneillään: maankäyttö- ja
rakennuslaki, ilmastolaki,
luonnonsuojelulaki.

Seudullinen

Uusimaa-ohjelma 2.0 (Maakuntavaltuusto 5.12.2017 § 39)

-Tavoitteena hiilineutraali Uusimaa 2035

MAL 2019 -suunnitelma

KUUMA-kuntien yhteinen ilmasto-ohjelma (2010)

-Päivitystä valmistellaan 2019

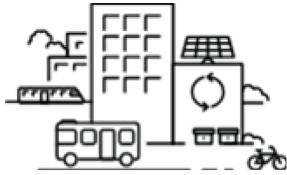
Hiilineutraali Uusimaa -tiekartta ja
KUUMA-ilmasto-ohjelma
valmistuneet.

Paikallinen

Järvenpään kaupungin strategiset päämäärät (KV 10.6.2019 § 42)

-Järvenpää pyrkii hiilineutraaliksi 2035 mennessä, sekä sitoutuu
resurssiviisaustavoitteisiin (hiilineutraalius, jätteettömyys ja kestävä kulutus).

Valtion ja kuntien energiatehokkuussopimus 2017-2025

RESURSSIVIISAS JÄRVENPÄÄ

Järvenpään tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä, sekä jätteen ja kestävän kulutuksen kaupunki viimeistään vuonna 2050

Kaupunkirakenne ja liikkuminen

- Järvenpää on yhdyskuntarakenteeltaan eheä ja raideliikenteeseen vahvasti tukeutuva seudullinen kaupunkikeskus.
- Liikkuminen on vähäpäästöistä ja perustuu älykkääseen liikennejärjestelmään. Järvenpää on aito pyöräilykaupunki.
- Liikkumista tukeva, esteetön, viihtyisä ja turvallinen kaupunkiympäristö edistää asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä.
- Järvenpäässä on laaja ja yhtenäinen viheralueverkosto. Virkistysalueet ovat kaikkien asukkaiden helposti saavutettavissa.
- Kaupungin infrastruktuuri suunnitellaan, toteutetaan ja ylläpidetään resurssiviisaasti energia- ja materiaalihokkuutta edistään.

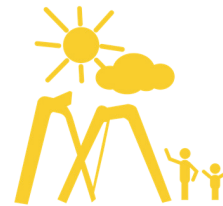
Ympäristön tila

- Järvenpää on ilmastokestävä kaupunki.
- Tuusulanjärven sekä pienvesien ja pohjavesien tila on hyvä. Tuusulanjärvi on kaupunki- ja luonnonympäristön ydin.
- Luonnon monimuotoisuuden säilymiseen panostetaan ja elinvoimainen kaupunkiluonto on turvattu.
- Ilmanlaatu on koko kaupunkialueella hyvä. Asukkaat eivät altistu pitkäkestoiselle ympäristömelulle.

Energia, materiaalit ja kulutus

- Järvenpää on energiatehokkuuden edelläkävijä.
- Energiantuotanto on fossiilitonta ja hiilineutraalia. Uudisrakennukset toteutetaan uusiutuvia energialähteitä hyödyntäen. Vähähiiliset lämmitysratkaisut ovat merkittävältä osin korvanneet öljylämmityksen.
- Järvenpäässä toimitaan kiertotalouden periaatteiden mukaisesti.
- Kaupungin hankinnat ja investoinnit edistävät kestävää kehitystä.
- Ruokatuotantoketju on kestävä.

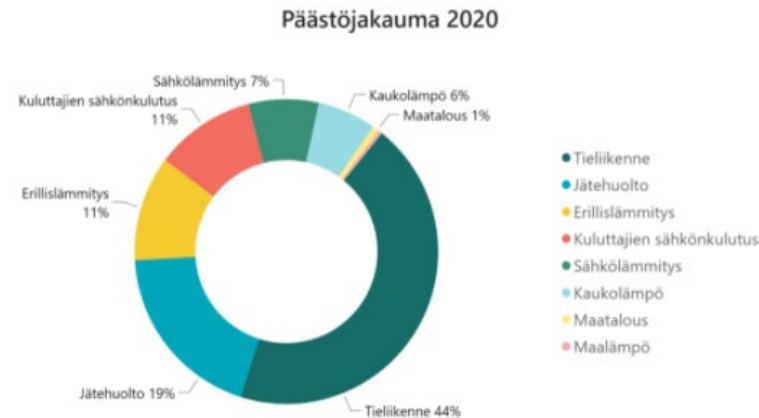

Tietoisuus ja yhteistyö

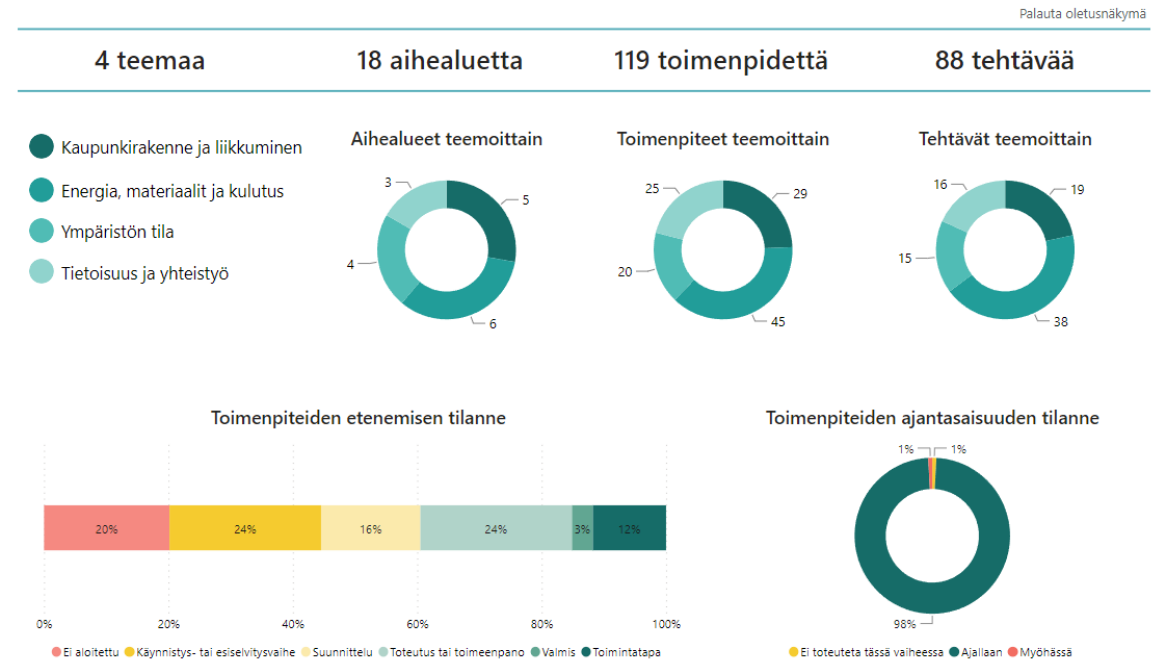
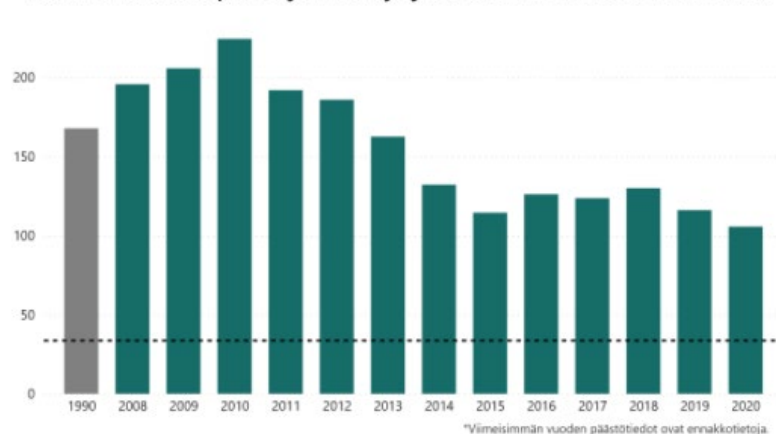
- Järvenpään kaupunki tunnetaan resurssiviisaana toimijana. Kaupunki toimii esimerkkinä ilmasto- ja ympäristötyössä.
- Resurssiviisaustavoitteet saavutetaan yhdessä.
- Ympäristöteot ovat luonteva osa kaikkien arkea. Ilmastoviisas asuminen ja liikkuminen on helppoa.

Mitä kaupungissa tehdään tavoitteiden eteen?

– Ympäristövahti kertoo ajantasaisen tilanteen

Kasvihuonekaasupäästöjen kehitys ja tavoite 2035 (1000 t CO₂-ekv.)

<https://ymparistovahti.jarvenpaa.fi>

Ympäristövahdin toimintaperiaate

- Kolme osaa
 - Ympäristövahtimestarin käyttöliittymä
 - Julkinen portaali (nettisivut)
 - Ylläpidon käyttöliittymä
- Toimii Microsoft 365-ympäristössä hyödyntäen eri komponentteja

Mihin Ympäristövahtia tarvitaan?

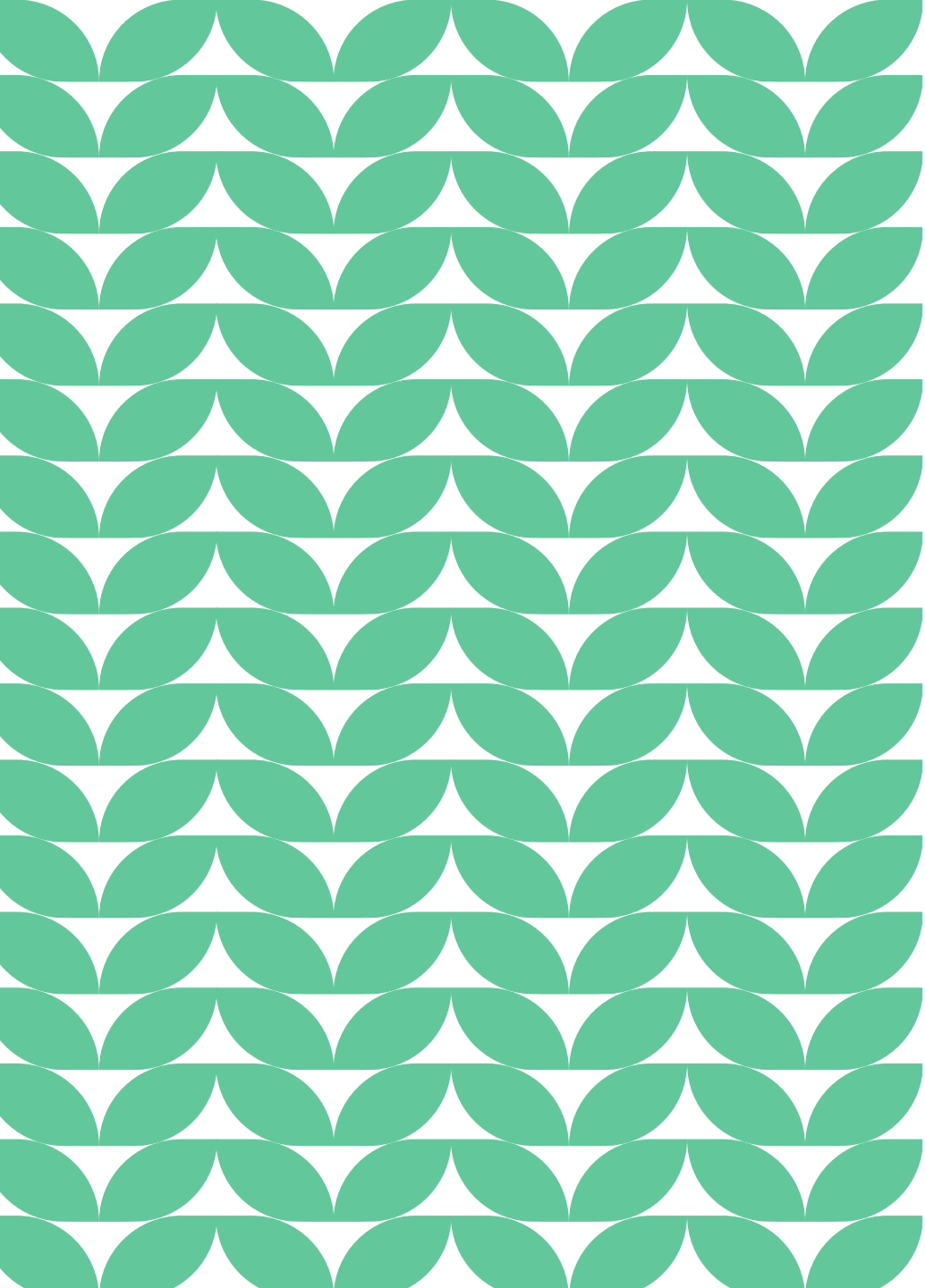
- ✓ Joustava ja reflektiivinen seuranta, kokonaiskuva ajan tasalla → tunnistetaan etenemisen esteet ja tarpeet lisätoimille, löydetään vaikuttavimmat toimenpiteet
- ✓ Kaupungin päättäjien ja johdon tiedonsaanti helpottuu → mahdollisuus myös esim. räätälöidyille johdon raporteille
- ✓ Helpotetaan kuntalaisten ja sidosryhmien mahdollisuuksia seurata ja vaikuttaa kaupungin ilmastotyöhön → kommentointitoiminnolla uusi suora osallistumiskanava
- ✓ Vahvistetaan vastuutiimien/-henkilöiden sitoutumista toimenpiteiden toteuttamiseen ja edistymisen säännölliseen raportointiin.
- ✓ Tehostetaan raportointityötä ja kevennetään vuosiraportointia.
- ✓ Viestintä helpottuu. Kaupunki esimerkkinä ilmasto- ja luontotyössä.

Yhteishankkeesta lisäarvoa kehittämiseen

- Taustalla yhteisesti tunnistettu tarve systemaattisen ja reflektiivisen seurannan kehittämiseksi ja kokonaiskuvan hahmottamiseksi. Lisäksi laajat tavoitteet vaativat koko organisaation sitouttamista toimeenpanoon ja tiedon ja viestinnän lisäämistä organisaatiossa ja sidosryhmille.
- Toimenpideohjelmat näkyviksi ja osaksi käytännön toimintaa Ilmastovahti-työkalulla - hanke (17.8.2020-30.11.2021) sai ympäristöministeriön Kuntien ilmastohankkeet - ohjelman rahoitusta.
- Hankekuntia Kerava (päähakija), Järvenpää, Vantaa ja Helsinki. Mukana myös Uudenmaan liitto, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus ja KUUMA-seutu.
- <https://ymparistovahti.jarvenpaa.fi/>

Kiitos!

www.jarvenpaa.fi/resurssiviisaus

<https://ymparistovahti.jarvenpaa.fi>

Eira Linko

erikoissuunnittelija, kaupunkikehitys

eira.linko@jarvenpaa.fi